

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce E., zastoupeného JUDr. Vojtěchem Levorou, advokátem v Plzni, Slovanská třída 136, proti žalovanému Krajskému úřadu Libereckého kraje, Liberec, U Jezu 642/2a, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2002, čj. 178.5.6/2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci, ze dne 13. 4. 2005, čj. 59 Ca 62/2002 - 35,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci, ze dne 13. 4. 2005, čj. 59 Ca 62/2002 - 35, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský úřad Libereckého kraje rozhodnutím ze dne 12. 4. 2002, čj. 178.5.6/2002, zamítl podle § 59 odst. 2 správního řádu odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Liberec ze dne 18. 2. 2002, čj. 2200/OE/Há/2002, a potvrdil odvoláním napadené rozhodnutí. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím Magistrát města Liberec uložil podle § 48 odst. 1 písm. a) zákona č. 220/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), žalobci pokutu 50 000 Kč za porušení § 19 odst. 1 písm. b) zákona o loteriích. Žalobce se správního deliktu dopustil tím, že přístroj

VHP SUPER PLAY č. PS 24780, který bylo žalobci povoleno provozovat v herně „K.“ v K., byl provozován v herně „L“.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci, který ji rozsudkem ze dne 13. 4. 2005, čj. 59 Ca 62/2002 - 35, zamítl.

Žalobce v žalobě namítal, že vydání povolení k provozování výherního hracího přístroje neznamená automatickou odpovědnost žalobce za spáchání správního deliktu provozováním výherního hracího přístroje v rozporu s podmínkami povolení, které navíc nezakládá povinnost žalobce přístroj provozovat. Žalobce podle svého názoru prokázal, že v lednu 2002 předmětný výherní hrací přístroj neprovozoval, zajistil jej proti neoprávněnému provozování, ke kterému nedal písemný souhlas a osobou odpovědnou za provoz přístroje byl J. P. Správní orgán se těmito skutečnostmi nezabýval, přestože bylo jeho povinností zjistit, kdo přístroj fakticky provozuje.

Krajský soud zjistil, že Magistrát města Liberce povolil žalobci rozhodnutím ze dne 18. 12. 2001, čj. OE/H/2002/0039, provoz výherního hracího přístroje č. PS 24780 v herně v Liberci v K., se stanoveným obdobím provozu od 1. 1. 2002 do 30. 6. 2002. V tomto období žalobci svědčilo právo provozovat přístroj ve vymezené provozovně a s tímto právem byly spojeny povinnosti vyplývající z § 48 odst. 1 písm. a) zákona o loteriích. Přemístil-li žalobce přístroj do herny „L.“ v L., byť i z důvodu rekonstrukce herny v ulici K., byl povinen zajistit, aby přístroj nebyl provozován v rozporu s podmínkami, které byly žalobci povolením uloženy. Žalobce byl tedy povinen zabezpečit, aby přístroj nebyl provozován. Tuto povinnost žalobce nesplnil, neboť při kontrole dne 22. 1. 2002 bylo zjištěno, že předmětný výherní hrací přístroj je provozován. Je přitom právně bezvýznamné, že k zahájení provozu nedal žalobce písemný pokyn, neboť jeho povinností bylo zabezpečit, aby k takovému jednání nedošlo. Krajský soud uzavřel, že správní orgány dostatečně zjistily stav věci a pokutu uložily v souladu s ustanovením § 48 odst. 1 písm. a) zákona o loteriích.

Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností. Dovolal se stížních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, a podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. vad řízení před žalovaným, pro něž měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit, jakkoliv posledně uvedenému zákonnému ustanovení své námitky výslovně nepodřadil. Stěžovatel namítl, že v průběhu řízení bylo prokázáno, že splnil svoji povinnost zabezpečit výherní hrací přístroj tak, aby nemohl být provozován. Síťová šňůra výherního hracího přístroje byla uložena v jeho vnitřní uzamčené části a síťový zdroj uvnitř přístroje byl vypnut. Stěžovatel sdělil J. P., že provoz přístroje může být zahájen pouze na základě písemné výzvy, kterou stěžovatel neučinil. Přístroj do provozu spustil M. D., aniž jej k tomuto

jednání někdo vyzval. Stěžovateli tak byla uložena pokuta za provozování výherního hracího přístroje, přestože jej v dané době neprovozoval. Pochybnost o provozování přístroje odůvodňuje rovněž rozdíl na počítadlech přístroje, který je ve výrazném nepoměru s tržbami za předchozí měsíce. Uvedené skutečnosti byly správním orgánům známy, ale správní orgán prvního stupně se jimi vůbec nezabýval a ani se s nimi nevypořádal v odůvodnění svého rozhodnutí. Správní orgány se nezabývaly ani otázkou, kdo předmětný výherní hrací přístroj skutečně provozoval, resp. kdo jej zprovoznil, přestože byl stěžovatelem proti neoprávněnému provozu zajištěný, a kdo k tomuto jednání dal pokyn. Byla tak porušena zásada, že rozhodnutí správních orgánů mají vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 odst. 4 a § 32 odst. 1 správního řádu). Z ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) zákona o loteriích vyplývá, že pokutu lze uložit právnické osobě, která výherní hrací přístroj fakticky provozuje. Je proto právně nevýznamné, kdo přístroj vlastní, popř. kdo je oprávněn jej provozovat. Pokud stěžovatel své tvrzení, že výherní hrací přístroj v předmětné době neprovozoval, doložil důkazy, bylo povinností správních orgánů k nim přihlédnout a zjišťovat, kdo předmětný výherní hrací přístroj fakticky provozoval a na základě jakého oprávnění. Za případný správní delikt pak měla být potrestána osoba přístroj skutečně provozující. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a uvedl, že se plně ztotožňuje s rozhodnutím krajského soudu. Zákon o loteriích upravuje odpovědnost právnických osob za správní delikty jako odpovědnost objektivní. Provozovatel výherního hracího přístroje je povinen zajistit, aby byl přístroj provozován v souladu s právními předpisy a při porušení této povinnosti vzniká odpovědnost bez ohledu na zavinění. Osoba oprávněná k provozování výherního hracího přístroje se nemůže své odpovědnosti zprostit odkazem na porušení povinnosti ze strany jiného subjektu. Není proto rozhodující, zda provoz přístroje byl zahájen na základě písemné výzvy stěžovatele nebo bez ní. Na rozdíl od stěžovatele žalovaný pokládá za právně významnou skutečnost, že stěžovatel je na základě povolení oprávněn k provozování výherního hracího přístroje. Ve správním řízení bylo (na základě koncových stavů počítadel) prokázáno, že přístroj byl v herně „L.“ provozován, nikoliv pouze uskladněn, což znamená, že stěžovatel nesplnil svou povinnost.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 48 odst. 1 písm. a) zákona o loteriích uloží obec právnické osobě, která v jejím správním obvodu provozuje loterii, tombolu nebo výherní hrací přístroj bez povolení, které by byla oprávněna tato obec vydat, nebo je provozuje v

rozporu s tímto zákonem, herním plánem nebo s podmínkami, které jí byly v povolení uloženy, pokutu až do výše 150 000 Kč. Podle § 19 odst. 1 písm. b) zákona o loteriích obsahuje povolení k provozování výherního hracího přístroje zejména schválení stálého umístění takového přístroje.

V rozhodném období stěžovateli svědčilo právo provozovat předmětný přístroj v souladu s podmínkami, které mu byly uloženy v povolení. S právem provozovat přístroj jsou ovšem spojeny i zákonné povinnosti [§ 48 odst. 1 písm. a) zákona o loteriích]. Pokud stěžovatel z důvodu rekonstrukce herny v ulici K. přemístil přístroj do jiné herny, byl povinen zajistit, aby výherní hrací přístroj nebyl provozován v rozporu s podmínkami, které mu byly v povolení uloženy, tj. aby v jiném místě nebyl provozován vůbec.

Pro posouzení věci je rozhodující, zda byl předmětný přístroj v herně „L.“ provozován. Podle § 4 odst. 4 věty první zákona o loteriích se provozováním loterií a jiných podobných her [jimiž jsou v souladu s ustanovením § 2 písm. e) zákona o loteriích sázkové hry provozované pomocí elektronicky nebo elektronickomechanicky řízených výherních hracích přístrojů] rozumí činnost směřující k uvedení loterií a jiných podobných her do provozu, včetně zprostředkovatelských, organizačních, finančních, technických a dalších služeb souvisejících se zajištěním provozu těchto her a jejich řádné ukončení a vyúčtování.

V zápise o provedené kontrole o provozování výherních hracích přístrojů ze dne 22. 1. 2002 (dále jen zápis o kontrole) je uvedeno pouze, že předmětný přístroj byl při příchodu kontrolního orgánu „v provozu“, aniž je jakkoli specifikováno, zda byl přístroj používán, zda byl připravený k použití apod. Pan M. D. při projednání porušení ustanovení zákona o loteriích dne 8. 2. 2002 uvedl (dle zápisu z projednání), že přístroj byl v době kontroly zapnut z důvodu doplnění mincí, kontroly přístroje a následného převezení do herny K. V průběhu správního řízení tedy nebylo jednoznačně zjištěno, zda byl předmětný přístroj v herně „L.“ provozován. Magistrát města Liberec se ve svém rozhodnutí ze dne 18. 2. 2002 s uvedenými nedostatečnými skutkovými zjištěními žádným způsobem nevypořádal a uzavřel, že provedenou kontrolou v herně „L.“ bylo zjištěno, že předmětný výherní hrací přístroj „je v provozu“ a je umístěný v rozporu s vydaným povolením k provozování.

Za situace, kdy stěžovatel v průběhu správního řízení namítal, že při skončení provozu předmětného přístroje na konci roku 2001 zajistil prostřednictvím pana J. P. vypnutí přístroje z provozu (odnětím síťové šňůry a vypnutím ve zdrojové části umístěné uvnitř přístroje) a po tomto zajištění nikdy nedal písemný ani ústní příkaz k tomu, aby byl přístroj uveden do provozu, a na podporu svých tvrzení předložil důkazy, bylo povinností správního orgánu tyto skutečnosti prověřit. Magistrát města Liberec tak neučinil, nezjistil, zda stěžovatel přístroj dostatečným způsobem nezajistil proti neoprávněnému provozování, kdo

byl v rozhodném období osobou odpovědnou za provoz přístroje, kdo spustil přístroj do provozu atd. Přestože v zápise o kontrole je uvedeno, že stavy elektronických počítadel předmětného přístroje nelze zjistit, protože klíče vlastní pouze stěžovatel, správní orgán stěžovatele k doložení stavů elektronických počítadel nevyzval. V odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Liberec pak stěžovatel namítl, že z porovnání stavů počítadel v době kontroly s jejich stavy v době ukončení provozu vyplývá, že za období, kdy měl být přístroj nezákonně provozován (od 1. 1. 2002 do 22. 1. 2002), do něj bylo vhozeno 180 Kč, bylo z něj vyplaceno 120 Kč, údajná tržba tedy činila 60 Kč, což je ve značném nepoměru k vhozeným a vyplaceným částkám vyplývajícím z účetních závěrek za měsíce listopad a prosinec 2001 (vhozeno 93 404 Kč, resp. 111 341 Kč, vyplaceno 58 190 Kč, resp. 74 480 Kč, tržba 35 214 Kč, resp. 36 861 Kč). Žalovaný se v rozhodnutí o odvolání s uvedenou námitkou žádným způsobem nevypořádal.

Podle ustanovení § 47 odst. 1 věty první zákona o loteriích je orgán, který povolení k provozování loterie nebo jiné podobné hry vydal, povinen ji i kontrolovat. Podle odstavce 3 citovaného ustanovení se při výkonu státního dozoru postupuje podle zvláštního předpisu; tímto předpisem je zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní kontrole). Pokud by kontrola v herně „L.“ byla provedena podle tohoto zákona a byl o ní pořízen protokol, s nímž by byly seznámeny kontrolované osoby, které by měly možnost podání námitek (§ 15 až § 18 citovaného zákona), takový protokol by byl dostatečným listinným důkazem v sankčním řízení. Zápis o provedené kontrole, z něhož vychází obě správní rozhodnutí, však takovým protokolem zcela zřejmě není.

Rovněž zápis o projednání porušení ustanovení zákona o loteriích ze dne 8. 2. 2002 (dále jen zápis o projednání) nesplňuje zákonné náležitosti protokolu, který je správní orgán povinen sepsat o důležitých úkonech v řízení, o provedených důkazech, o vyjádřeních účastníků řízení a o ústním jednání (§ 22 správního řádu). Ze zápisu o projednání není jednoznačně zřejmé, zda se jednalo o ústní jednání, jakým způsobem byly provedeny důkazy, zda přítomní pánové D. a P. byli vyslechnuti jako svědci a pokud ano, zda byli vyslechnuti v souladu s ustanovením § 35 správního řádu.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že správní orgány dostatečným způsobem nezjistily, zda byl předmětný přístroj v herně „L.“ provozován, a pokud ano, zda stěžovatel nesplnil svoji povinnost zabezpečit přístroj tak, aby nemohl být provozován, a to přesto, že to stěžovatel v průběhu správního řízení namítal a na podporu svých tvrzení předložil důkazy. Správní orgány rovněž neprověřily, zda stavy mechanických počítadel zjištěné při kontrole dne 22. 1. 2002 odpovídají stavům počítadel elektronických. Žalovaný k odvolací námitce žalobce neporovnal vhozené a vyplacené částky v období, kdy měl být přístroj nezákonně provozován, s částkami vhozenými a vyplacenými v předchozích měsících. Zápis o kontrole, z

něhož vychází obě správní rozhodnutí, nesplňuje zákonné náležitosti protokolu podle § 15 a násl. zákona o státní kontrole, zápis o projednání nesplňuje zákonné náležitosti protokolu podle § 22 správního řádu, zejm. z něj není zřejmé, zda M. D. a J. P. byli vyslechnuti jako svědci a pokud ano, zda se tak stalo v souladu s ustanovením § 35 správního řádu. Správní orgány tedy v průběhu řízení nezjistily přesně a úplně skutečný stav věci, nezabývaly se všemi skutečnostmi, které jim byly známy, a nezajistily, aby vydaná rozhodnutí vycházela ze spolehlivě zjištěného skutečného stavu věci a byla v souladu se zákonem (§ 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu).

Ze shora uvedeného odůvodnění je zřejmé, že správní řízení trpělo vadou spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, napadené rozhodnutí žalovaného zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto napadené rozhodnutí podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ústí nad Labem, pobočce v Liberci, k dalšímu řízení. V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu